

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Geographia universalis

**Ptolemaeus, Claudius
Münster, Sebastian**

Basileae, 1540

Franconia

urn:nbn:de:bsz:31-67084

FRANCONIA

Hæc & Francia orientalis appellatur, habetq; id nominis à Franco Sicambrorum duce, à quo & Galliæ quædam pars Francia nuncupata putatur. Cum enim circa annum Christi 326. implacabile dissidium esset natum inter Thuringos & Sueuos, uocatus à Thuringis Genebaldus dux Francorum, eorum scilicet qui tunc iuxta ostia Rheni habitabant, ut ipsis contra Sueuos auxilium ferret, uenit cum magna Francorum multitudine, datusq; est eis locus inter Thuringos & Sueuos, qui ueluti murus solidissimus hos ab illis diremerunt, sustuleruntq; dissidium. Duci Genebaldo successit Dagobertus, & tertius aut quartus ab illo fuit Gosbertus, sub quo sanctus Kylianus cōuertit Francones ad fidem Christi. Vltimus dux fuit Hetanus, in cuius defuncti locum Pipinus rex substituit sanctum Burchardum episcopum Herbipolensem, eidem & omnibus eius successoribus tradens ducatum Franconię, anno scilicet salutis 752. qui & in hunc usq; diem ducatus & episcopatus præfunt. Est autē ferè tota Franconię regio fertilis, triticum & omne frumētum legumenq; in ea satum, multo cum fœnore cultoribus restituens. Profert & optimū uinum, Alsatico nequaquam inferius. Terra ipsa pro magna parte plana est, paucos habens montes, sed plurimos colles, præsertim iuxta Moganum flu. qui mediā perlabitur regionem, & iuxta Thuberum, qui apud Sueuos natus, irrigatq; Franconię extremitate, ruit in Moganum. Syluas habet multas, & inter eas quasdā insignes, regionem ipsam quasi propugnantes, ut sunt Ottonica, Speshartica & Thuringica. Quidam annumerant & Bohemicam, à qua non procul oritur Moganus ex monte Fichtelberg, unde & alij tres profluunt amnes, Nabus, Sala & Egra. Habet Franconia duas ciuitates episcopales, Herbipolim, quę & Peapolis & Marcopolis, & uulgo Vuirtzpurum uocatur, & Babenbergam, quam uulgo Bambergā appellant. Herbipolensis episcopus dux est Franconię, non totius sed maioris partis, cum & episcopus Babenbergensis magnam habeat ditionem in ea, præsertim in Voitlandia, & similiter Marchio Brandenburgensis. In Babenbergensi agro crescit mellea illa radix, quam glycerhyfam uocāt, effoditurq; in tanta copia, ut ingentes currus ea onerati, in diuersas abducantur regiones. In confinio Franconię est sita celeberrima Nurnbergę urbs in arenoso solo, unde nihil ferè commoditatis haberi potest, nisi terra ipsa multo labore maceretur, pastinetur & stercoretur. Hinc est quod huius urbis ciues omnes exercent artificia, aut negocijs intendunt, & diuitias quas ex sterili terra eruere nequeūt, ex uarijs ingeniosisq; artificijs multo felicius cōquirunt. Anno Christi 911. sub Conrado imperatore, uel, ut alij dicunt, anno 1140. sub Henrico imperatore, erectus est Burggrauatus Nurnbergē. Et cum circa annū Christi 1275. Burggrauorum semen deficeret, rex Rudolfus, comes ab Habsburg, sororium suum Fridericum, comitem à Zollern, Burggrauatui præfecit. Et huius quoq; filius, nepos & pronepos comitatum illum possederūt. Cum autem sub imperatore Sigismundo, Marca Brandenburgē. destitueretur uirili successore, Burggrauus Nurnbergensis, Fridericus nomine, obtinuit in concilio Constantiensi, anno scilicet Christi 1417. dictam Marcam, erogata magna pecunia quam Nurnbergenses suppeditauerunt, quatenus ab illius iurisdictione liberarentur. Sicq; præter titulum inanem Burggrauus nihil iuris sibi in urbe retinuit, maiorem consequutus ditionem.

FRANCONIA. XI. NOVA TABVLA

NOVA TABULA

Landesbibliothek
Karlsruhe

Hanc al
diam, & a
& empori
nones, no
itas uenas
uincias. N
honiā &
Soeciā &
Sonat aut
boli, quod
ueteribus
na, prefa
na iusto ce
inftar Aet
episcopal
fularum,
quo habi
rei presen
sed tabern
non colun
permutat
municato
ma est &
tandem f
sonat uia
ro est sul
rum, frig
cant. Ca
tur, & qu
ut expor
tum est i
tum per
nates qu
carybdis
sus orier
nullum
plumbi,
regia est
empori
& altas
dia, bon
Malmo
Mediol
landia i
naim lo
hoc uer
stincta
Ruffu